
OPSCHRIFT

Nummer: 2016_SV_00221

Onderwerp:

Schriftelijke vraag van raadslid Karlijn Deene: Genitale verminking - bevoegde schepen - schepen Resul Tapmaz - van 18 april 2016 (nr. SV_2016_00221)

Raadslid(-leden):

Karlijn Deene - N-VA

Bevoegd:

Resul Tapmaz

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

.

Vraag:

In 2013 werden in Belgische ziekenhuizen 189 gevallen van vrouwelijke genitale verminking geregistreerd. Dat is drie keer meer dan het aantal geregistreerde gevallen in 2009.

Hoeveel gevallen van vrouwelijke genitale verminking werden jaarlijks geregistreerd in de Gentse ziekenhuizen (periode 2009 tot heden)? Stelt men ook in Gent een sterke stijging vast?

Hoewel vrouwelijke besnijdenis verboden is in ons land schat het Tropisch instituut voor Geneeskunde dat meer dan 4000 meisjes die in België wonen het risico lopen besneden te worden.

Wat gebeurt er inzake preventie van vrouwelijke genitale verminking op lokaal vlak? Is dit een aandachtspunt voor het stedelijk gezondheidsbeleid? Graag wat toelichting bij de initiatieven die de Stad Gent in dit verband neemt of ondersteunt.

ANTWOORD

De termijn voor het beantwoorden van de vraag loopt tot en met 3 mei 2016.

Digitaal beantwoord op 3 mei 2016

Wat betreft de registratie van gevallen van vrouwelijke genitale verminking zijn er cijfers voor handen van het Multidisciplinair Centrum Genitale Mutilatie van het UZ Gent, het AZ Sint-Lucas, het AZ Maria Middelaes en het AZ Jan Palfijn:

Multidisciplinair Centrum Genitale Mutilatie – UZ Gent

In 2015 werden er bij het Centrum 19 gevallen geregistreerd van vrouwelijke genitale verminking.

AZ Sint-Lucas

In 2009 werd er in AZ Sint-Lucas 1 geval van vrouwelijke genitale verminking geregistreerd. Voor de jaren 2010 – 2013 zijn er geen gevallen gekend. In 2014 betrof het 3 gevallen. Voor 2015 zijn er geen cijfers beschikbaar wegens de invoering van een nieuw coderingssysteem waardoor niet alle gegevens gecodeerd werden. Voor 2016 werden er nog geen gevallen geregistreerd.

AZ Maria Middelaes

Bij AZ Maria Middelaes worden gevallen van genitale verminking niet systematisch geregistreerd en zijn er dus geen concrete cijfers bekend. Men schat dat er zo'n 12 patiënten met een genitale verminking per jaar het ziekenhuis consulteren.

AZ Jan Palfijn

Het aantal gevallen van genitale verminking in AZ Jan Palfijn betrof 1 in 2009, 5 in 2010, 2 in 2011, 1 in 2012 en 4 in 2013. In 2014 werden er geen gevallen van genitale verminking geregistreerd. Voor 2015 zijn er geen cijfers beschikbaar wegens de invoering van een nieuw coderingssysteem.

Uit cijfers van het International Centre for Reproductive Health leren we dat er op 31 december 2012 in België 48.092 vrouwen en meisjes woonden afkomstig (oorspronkelijke of huidige nationaliteit) uit een land waar een vorm van genitale verminking voorkomt. Van deze vrouwen en meisjes zijn er naar schatting 13 112 'heel waarschijnlijk reeds besneden' terwijl 4 084 meisjes 'een risico op besnijdenis lopen'. Voor 2008 is het aantal vrouwen dat waarschijnlijk besneden werd geschat op 6 260. Het aantal meisjes dat een risico loopt op vrouwelijke genitale verminking werd geschat op 1 975. We constateren dus een verdubbeling voor de twee groepen.

De stijging is voornamelijk te wijten aan de toestroom in de periode 2008-2012 van vrouwen afkomstig uit landen waar vrouwelijke genitale verminking wordt toegepast (1ste generatie) en

die deel uitmaken van de groep 'waarschijnlijk besneden' (68,6% van de stijging) en de geboortes in de betreffende gemeenschappen (2de generatie).

Een overzicht van wat er op lokaal vlak gebeurt inzake preventie van vrouwelijke genitale verminking:

International Centre for Reproductive Health (ICRH) en UZ.

Het ICRH, verbonden aan de Faculteit Geneeskunde van de UGent, is dé belangrijkste onderzoeksinstituting in België die zich bezig houdt met 'schadelijke culturele praktijken', met name: vrouwenbesnijdenis, huwelijksdwang en eengerelateerd geweld.

Daarnaast bevindt zich in het UZ Gent één van de twee Belgische referentiecentra vrouwelijke genitale verminking (het andere bevindt zich in Sint Pieters Ziekenhuis Brussel). Het Multidisciplinaire Centrum Genitale Mutilatie Vrouwenkliniek UZ, verstrekt informatie rond seksualiteit, zwangerschap en bevalling, en omtrent preventie van vrouwelijke genitale verminking bij pasgeboren dochters. Het behandelt klachten ten gevolge van vrouwelijke genitale verminking (zoals pijn, urineweginfecties of seksuele problemen), en biedt chirurgische behandeling.

Wat betreft preventie heeft het ICRH, in samenwerking met GAMS vzw (Groep voor de afschaffing van Vrouwelijke Genitale Verminkingen), een aantal vormingen gegeven in ziekenhuizen, onder andere het UZ en AZ Sint-Lucas (voor vroedvrouwen en gynaecologen). Daarnaast geeft het ICRH geregeld hoorcolleges aan studenten vroedkunde/verpleegkunde/geneeskunde aan UGent en Artevelde Hogeschool omtrent de problematiek. In 2008 gaf Prof. Dr. Els Leye van ICRH ook een informatiesessie voor Stad Gent (o.a. aan de voormalige gezondheidsdienst en integratiedienst) omtrent haar doctoraat dat handelt over vrouwenbesnijdenis in Europa.

Dienst Welzijn en Gelijke kansen

De voormalige gezondheidsdienst, die opgenomen werd in de nieuwe dienst Welzijn en Gelijke kansen, neemt binnen dit thema geen trekkende rol op zich. Dit vooral omdat reeds heel wat andere organisaties binnen Gent hierin initiatieven nemen en hun expertise en specialisatie groter zijn wat deze problematiek betreft. De gezondheidsdienst heeft wel een ondersteunende rol opgenomen t.o.v. deze organisaties, daar waar dat een meerwaarde bleek. Zo werd er in het verleden actief meegewerkt aan het onderzoek van ICRH 'Hidden violence is a silent rape' rond seksuele misdrijven bij vluchtelingen, informatieverspreiding en mee bekend maken van informatie aan kwetsbare doelgroepen, vorming rond genitale verminking aan hulpverleners i.s.m. ICRH.

IN-Gent vzw

Vanuit de genderwerking neemt ook IN-Gent een rol op rond genitale verminking. Zo organiseerden zij samen met ICRH en GAMS een infosessie voor sleutelfiguren. Doel van de infosessie was geïnteresseerde sleutelfiguren uit de gemeenschappen waar deze praktijk nog voorkomt, te informeren over een vormingsreeks die GAMS organiseert met als doel co-bemiddelaars op te leiden. Begin mei gaat een overleg door met IN-Gent en GAMS vzw om na te

gaan of er dit najaar of in het voorjaar van 2017 in Gent opnieuw een vormingsreeks kan georganiseerd worden voor sleutelfiguren. Deze sleutelfiguren kunnen dan ingezet worden als bemiddelaar binnen diverse organisaties die in contact komen met deze problematiek. De dienst Welzijn en Gelijke kansen zal ook hier ondersteunen op vlak van toeleiding en bekendmaking.

Overige initiatieven

De vzw's GAMS en INTACT verzorgden een aantal vormingen voor professionelen. HOGent ontwikkelde recent een vormingspakket voor studenten HOGent en professionelen. Ecole des Femmes organiseerde een filmvoorstelling en een debat over genitale verminking.

We vernamen ook dat vzw GAMS interesse heeft om een Gentse afdeling te openen. Indien deze plannen concreet worden, zullen we vanuit Stad Gent zeker bekijken hoe we hieraan kunnen bijdragen.
